

de strijd in het oosten niet meer nodig zouden zijn. Hitler ging ver buiten Europa's grenzen kijken. Hij kondigde aan dat de omvang van het Duitse leger belangrijk beperkt zou worden; de *Luftwaffe* moest daarentegen sterk worden uitgebreid. In overeenstemming met deze richtlijnen werden alle productieplannen van de Duitse oorlogsindustrie ingrijpend gewijzigd. Duitsland had op de 22ste juni 20 tankdivisies en ruim 200 infanteriedivisies op de been – het aantal tankdivisies wilde Hitler tot 24 uitbreiden, de infanteriedivisies zouden daarentegen tot 112 beperkt worden. Van die 112 zouden 6 uitgerust en getraind worden voor luchtlandingen, 10 voor de strijd in de bergen, 33 voor de strijd in tropische gebieden. In beginsel werd besloten om nog in de herfst van '41 Gibraltar, Malta en Cyprus te veroveren; dan zou ook Rommel in Noord-Afrika oprukken naar het Suezkanaal en tegelijk zou een sterk Duits leger via Turkije naar datzelfde kanaal doorstoten, gecombineerd met een derde offensief: via de Kaukasus naar de Perzische Golf. Het leek Hitler aannemelijk dat Engeland, wanneer het eenmaal tegelijk het Suezkanaal en de aardoliebronnen in het Midden Oosten verloren zou hebben, het hoofd in de schoot zou leggen. Hij liet ook al nagaan of via Afghanistan een stoot mogelijk was naar Brits-Indië: mocht het zo ver komen, dan zou wellicht die laatste operatie volk en regering in Engeland doen beseffen dat een compromis met het *Dritte Reich* onontkoombaar was.

En de Verenigde Staten? Als Engeland eenmaal de strijd opgegeven had, zouden zij geen basis meer hebben bij Europa. Uiteraard zou Hitler ook de Straat van Gibraltar oversteken om heel West-Afrika te bezetten. Hij voelde voor een greep naar de Azoren teneinde, zo zei hij precies een maand vóór de invasie van de Sowjet-Unie, daarvandaan '*die Langstreckenbomber gegen die USA einsetzen zu können, was im Herbst in Frage käme.*'¹

Het was of zijn fantasie geen grenzen meer kende. Beroemde veldheren uit het verleden als Alexander de Grote en Napoleon leken hem in zekere zin beginnelingen; op zijn best geniale strategen maar die dan toch door beperkte technische mogelijkheden geremd waren. Hem, zo leek het, lag als eerste de ganse wereld voor het grijpen. Slechts één voorwaarde moest vervuld worden: er diende een einde te komen aan de georganiseerde Russische weerstand. Dat einde werd, gelijk al bleek, medio juli spoedig verwacht.

Twee weken later ging Halder zich afvragen of de situatie aan het oostelijk front door het hoofdkwartier wel juist beoordeeld werd. Meer en meer

¹ A.v., p. 380.